

Bouwen aan Hilversum

Hilversum is een stad van 'makers'

Hilversum bestaat dit jaar 600 jaar. In de afgelopen eeuwen heeft Hilversum zich ontwikkeld van een klein dorp naar een middelgrote stad. Nijverheid stond daarbij centraal, want Hilversum is een stad van 'makers'. In de 20e eeuw maakte Hilversum grote sprongen. Eerst tot Tuinstad, waarbij stadsbouwmeester Dudok een grote rol speelde. Daarna ook tot de Mediastad van Nederland.

Maar dat is niet alles, want dit jaar is Hilversum ook 150 jaar aangesloten op het spoor. De ligging aan het spoor is cruciaal geweest voor de ontwikkeling van Hilversum tot de Tuinstad die het vandaag de dag nog steeds is. Passend bij de idealen van de Tuinstad is in Hilversum het beste van twee werelden te vinden. Hilversum koestert het groen in en om Hilversum, de architectuur van Dudok, en het dorpse karakter in combinatie met de aanwezigheid van stedelijke voorzieningen.

Gebiedsontwikkelingen Hilversum

Stationshart 1

Sportpark 2

1221 3

Buurtschap Crailo 4

Circusterrein 5

1

2

3

4

5

Stationshart

Brengt je dichterbij >>

Verleden

Het begin: een groot stationsgebouw voor het nog kleine dorp Hilversum

In 1874 krijgt Hilversum een spoorwegverbinding met een bijbehorend stationsgebouw. Een groot gebouw voor het nog kleine schapendorp Hilversum. Het maakt Hilversum direct een belangrijke verbindingsplaats tussen diverse steden.

De groei van het dorp zorgt ook voor drukte op de wegen. De centrumring van Hilversum creëert een afstand tussen het Hilversumse centrum en het station. De aanleg van de Schapenkamp, een druk verkeerspunt door het centrum, maakt in de jaren zeventig van de vorige eeuw de scheiding zelfs nog groter.

Van een goede verbinding tussen station en centrum komt het in de daaropvolgende decennia nooit. Het stationsgebouw kreeg vaak een nieuw ontwerp. De historische overkapping van het tweede perron uit 1892 blijft bewaard en houdt ook nu nog wachtende treinreizigers droog.

Buiten het centrum zijn inmiddels meerdere wijken bijgebouwd. Ook vestigden nieuwe (media)bedrijven zich in de stad. Daarom was én is het belangrijk dat het stationsgebied voortdurend met de stad meegroeit.

1

2

3

4

5

Heden

Het Stationsgebied van nu

Op de plek waar je nu staat, vindt de komende tien jaar een enorme verandering plaats. We vernieuwen en ontwikkelen het gebied rondom het station van doorgangsbied tot levendig, groen en veilig centrumgebied voor iedereen. Het wordt het kloppende hart van de stad: Stationshart Hilversum. Een gebied dat past bij Hilversum mediastad. Op dit moment wordt er al druk gewerkt, gesloopt en gebouwd in het Stationshart. Dit zijn vooral werkzaamheden ter voorbereiding voor de start van de eerste ontwikkelingen.

Op dit moment vertrekken de bussen in het stationsgebied vanaf een tijdelijk busstation. Een nieuw, groen en duurzaam busstation is in de maak. Het busstation in Hilversum wordt het eerste regionale busstation met volledig elektrisch busvervoer. Hierdoor is de uitstoot van gassen en geluid vele malen minder dan in de huidige situatie. De overkapping van het busstation wordt een echte blikvanger.

Dit najaar gaat de aanbesteding voor een grote ondergrondse fietsenstalling van 5000 fietsplekken en de eerste twee bouwblokken de markt op. De intentie is om in de tweede helft van 2025 te starten met de bouw van de fietsenstalling. De fietsenstalling wordt in één opdracht met de twee bouwblokken op het stationsplein via een aanbesteding op de markt gezet. Dit is een gezamenlijke aanbesteding van ProRail en gemeente Hilversum.

1

2

3

4

5

Toekomst

Stationshart Hilversum brengt je dichterbij

Het station in Hilversum wordt de komende tien jaar ingrijpend verbouwd. Waar het nu vooral een gebied is waar mensen doorheen lopen, wordt het straks het kloppend hart van Hilversum: het Stationshart. Het gaat de omliggende wijken weer verbinden met het station en met elkaar, maar ook de stad met de buitenwereld. Daarnaast wordt het gebied een prettige plek om te verblijven, naast de functie die het heeft als vervoersknooppunt. Het Stationshart wordt de plek waar iedereen zich veilig en welkom voelt, waar het prettig reizen, wonen, werken en verblijven is.

Aan weerszijden van het station komt er op verschillende locaties ruimte voor 600 tot 1.000 extra woningen zeven nieuwe bouwblokken. Onder twee bouwblokken op het stationsplein komt een gloednieuwe ondergrondse stalling voor ongeveer 5.000 fietsen, de stationshal wordt uitgebreid en het busstation wordt vernieuwd. De centrumring wordt verlegd zodat het verkeer beter en veiliger kan doorrijden en het Marktpllein en het centrum beter met elkaar verbonden worden. Daarnaast wordt het gebied langs de Koninginneweg volledig herontwikkeld. Hier komen vier van de zeven nieuwe bouwblokken, met een parkeergarage.

1

2

3

4

5

Buisend Hart

Het totale stationsgebied gaat op de schop. Beide zijden van het spoor ondergaan een grote transformatie. Het Oosterspoorplein en de directe omgeving wordt vernieuwd tot een groene en veilige plek waar mensen zich welkom voelen en waar ze graag wonen, werken en verblijven; het Buisend Hart van Hilversum Oost. Het krijgt een volwaardige stationsingang en er komt een mix van wonen, werken, voorzieningen en een aantrekkelijke en veilige openbare ruimte. Hier komt nieuwbouw, met daarin een nieuwe fietsenstalling met ten minste 2.500 plekken. Het station van Hilversum krijgt hiermee twee volwaardige voorkanten, is daarmee klaar voor de toekomst en blijft het belangrijkste OV-knooppunt van de regio. Er wordt op dit moment gewerkt aan een beeldkwaliteitsplan en omgevingsplan voor het gebied.

1

2

3

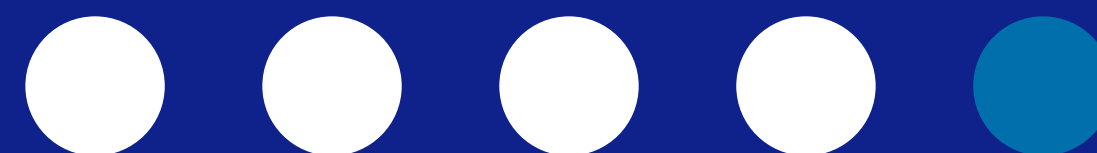
4

5

Meer informatie

stationshart.nl of mail naar stationshart@hilversum.nl

Sportpark

Waar sporten en bewegen vanzelfsprekend is >>

1

2

3

4

5

1

2

3

4

5

Verleden

Het Arenapark van vroeger: Gemeentelijk Sportpark Hilversum

De ontwikkeling van het Arenapark begon ruim honderd jaar geleden. Het Gemeentelijk Sportpark Hilversum – zoals het Arenapark vroeger heette – is aangelegd in 1920 omdat de Hilversumse voetbalvelden vanwege het voedseltekort in de Eerste Wereldoorlog waren omgeploegd voor de aanplant van aardappels. Naast voetbalvelden kwam er op het Sportpark ook een beroemde Olympische renbaan voor paarden (Olympische Spelen van 1928), tennisbanen en een atletiekbaan. De beroemde tribune van Dudok (de oudste houten sporttribune van Nederland) komt ook uit die tijd. Sinds 1874 ligt er een station naast het park. In 1965 kreeg dit station de naam Hilversum Sportpark.

Het Gemeentelijk Sportpark is tot eind 20e eeuw in gebruik gebleven als sportplek. Daarna maakte een aantal sportvelden en de drafbaan plaats voor kantoren en kreeg het gebied de naam 'Arenapark'. Het verleden van het Sportpark komt nog op meerdere plekken terug, zo is op de atletiekbaan de historische tribune te zien en zijn de contouren van de drafbaan nog zichtbaar. Ook het Laapersveld en de Laapersvijver van waaruit het Sportpark te zien is, bestaan nog. Sinds 1991 is de Dudok-tribune als rijksmonument aangemerkt.

Heden

Het Arenapark van nu

Vandaag de dag is het Arenapark vooral een kantorenpark, waar diverse bedrijven en dienstverleners gehuisvest zijn. Bijvoorbeeld op het gebied van IT, onderwijs en zorg. Ook sport is nog steeds belangrijk in dit gebied. Dat is te zien aan de sportopleidingen van MBO College Hilversum, de campus van Nike met het Europese hoofdkantoor, de atletiekbaan en de sporthal.

Hilversum is volop in ontwikkeling. Er liggen grote opgaven voor ruimte voor economie en volkshuisvesting. Het Arenapark is een van de weinige plekken waar hier nog voldoende ruimte voor is. Tegelijkertijd is er de gemeentelijke wens om op het Arenapark uitstekende maatschappelijke voorzieningen te realiseren, met name op het gebied van sport en onderwijs. Het gebied biedt hiervoor mogelijkheden.

Het huidige Arenapark is al enkele malen van karakter veranderd. Het veranderde van een heidegebied in een gebied met luxe villa's, werd een sportpark en daarna een kantorenpark. De komende jaren transformeert het gebied tot een gezonde gemengde buurt, een gebied met veel ruimte voor werken en wonen en voorzieningen.

1

2

3

4

5

Toekomst

Sportpark, het Arenapark van de toekomst

Stel je eens voor. Een plek met een Olympische geschiedenis. Met het Europese hoofdkantoor van één van 's werelds grootste sportmerken, Nike. Met een grote, succesvolle en actieve atletiekvereniging. Een unieke sportaccommodatie, met een indoor atletiekhal en een zwembad, maar ook gymzalen voor scholieren. Met heel veel groen en ruimte om te bewegen. Waar je kunt wonen, werken en leren. Dat klinkt bijna te mooi om waar te zijn, nietwaar? Maar dat is het niet!

De komende jaren verandert het Arenapark in een sportieve en groene buurt: Sportpark. Deze moderne, nieuwe buurt in Hilversum wordt een levendige plek waar Hilversummers komen om te sporten. Maar ook een plek waar mensen graag wonen, bedrijven zich willen vestigen en waar talent kan leren. Daarmee wordt deze buurt: de sportiefste buurt van Hilversum.

1

2

3

4

5

Werken, wonen en voorzieningen

In de toekomst worden hier minimaal 850 tot 900 woningen (ca. 80.000m²) gebouwd en er komt 70.000m² extra ruimte om te ondernemen. Ook worden er allerlei voorzieningen gebouwd. Er is in totaal 37.000m² ruimte voor onder andere sport, onderwijs en een hotel en 6.000m² voor kleinschalige voorzieningen, zoals bijvoorbeeld een kleine buurtsuper, daghoreca, een kapper en fysiotherapeut. Dit alles rondom een OV-knooppunt centraal in het gebied met veel groen en ruimte om te bewegen en met veel aandacht voor duurzaamheid. En ook een plek met mooie en onderscheidende ontwerpen en architectuur. Een buurt waar je elkaar kunt ontmoeten.

Gebiedsontwikkeling: op korte en op langere termijn

De gebiedsontwikkeling Sportpark gaat stapsgewijs en duurt vele jaren. Tegelijkertijd wordt ingezet op de korte termijn. Onder andere door de route tussen het huidige station Hilversum Sportpark naar het hart van het gebied te verbeteren en aantrekkelijker te maken voor voetgangers, fietsers en de bezoekers van het gebied.

Meer informatie

bouwenaanhilversum.nl/sportpark
of mail naar: sportpark@hilversum.nl

1

2

3

4

5

1

2

3

4

5

1221

Een plek met veel groen om elkaar te ontmoeten >>

Verleden

Het postcodegebied 1221 is eind van de 19e eeuw ontstaan door het bouwen van de eerste industrie en huizen voor arbeiders. Een groot deel van dit gebied wordt gezien als een soort 'gegroeid dorp' binnen Hilversum. Vanaf de jaren '20 van de vorige eeuw zijn er nieuwe wijken gebouwd, geïnspireerd op het idee van tuinsteden. Deze wijken waren bedoeld als zelfvoorzienende gemeenschappen met verschillende functies, zoals wonen en werken.

Het gebied kan worden verdeeld in drie verschillende woonzones: de 'Tuinwijk' met grote huizen, vaak twee- of driewoningen onder één dak, de 'Lintbebouwing' met rijtjeshuizen langs lange wegen met weinig zijstraten, en het 'Tuindorp' met kleine huizen rondom pleintjes en straatjes. Naast deze woonzones zijn er ook industrieterreinen, zoals het terrein langs de Korte Noorderweg, de Liebergerweg en de zone langs de Larenseweg. Hier zijn veel internationale bedrijven zoals Hunkemöller, Van Son en Vereniging Nederlandse Tapijten gehuisvest.

1

2

3

4

5

Heden

Veel bedrijven in het gebied hebben inmiddels huisvesting elders gevonden. Door het vertrek van deze bedrijven, bieden deze locaties ruimte voor herontwikkeling. De kenmerkende oude fabrieken worden herontwikkeld voor wonen én werken, en er komen ook nieuwe woningen bij. Even belangrijk zijn meer plekken en pleinen voor groen, ontmoeten en spelen. Hiermee wordt de wijk nog leefbaarder en blijft een bijzonder karakter behouden. Op dit moment zijn er acht ontwikkellocaties in het gebied, waar actief wordt gewerkt aan plannen of er binnenkort zelfs al werkzaamheden plaatsvinden.

Toekomst

In postcodegebied 1221 komt geschiedenis en vernieuwing samen. Met de vastgestelde gebiedspaspoorten voor de verschillende ontwikkellocaties liggen er volop kansen om een goede mix van wonen, werken en groen te creëren. Met respect voor de industriële geschiedenis, wordt het gebied in de toekomst een plek met veel groen om elkaar te ontmoeten en waar kinderen kunnen blijven spelen.

Meer informatie?

1221.hilversum.nl
of mail naar 1221@hilversum.nl

1

2

3

4

5

Buurtschap Craïlo

Een buurtschap in de natuur >>

1

2

3

4

5

Verleden

Crailo was ooit een levendig gebied waar onder andere dienstplichtig militairen werden opgeleid en de eerste opvang werd geboden aan asielzoekers. Een zestal gebouwen op de voormalige kolonel Palmkazerne vormt een bijzonder bouwkundig ensemble dat het behouden waard is. Verscholen in het groen staan hier en daar oude badhuisjes met eenzelfde karakter als het ensemble.

Campus Crailo

In buurtschap Crailo bevindt zich een uniek kavel van ruim 29.000m² voor een bedrijf met een groen hart. Centraal in Nederland, midden in de bosrijke omgeving, is er ruimte voor een cluster van gebouwen dat op alle mogelijke manieren ingevuld kan worden. Een bijzondere locatie voor een bedrijf met een onderscheidende visie. Waar niet allen gecreëerd maar ook geproduceerd wordt. Waar mensen graag willen werken en bouwen aan de toekomst. Een plek om klanten te ontvangen en te inspireren, om te experimenteren, kennis uit te wisselen en talent te stimuleren.

1

2

3

4

5

Heden

De gemeenten Gooise Meren, Laren en Hilversum hebben in 2017 samen besloten dat er een plan moet komen voor Crailo. Buurtschap Crailo, een buurtschap in de natuur.

Het kazerneterrein Crailo is nu een groene oase in het Gooi. Omringd door natuur en grenzend aan Bussum. Een gebied dat altijd verborgen was voor het publiek, maar dat de komende jaren verandert in een nieuw buurtschap, om te wonen, te werken en te recreëren. Het gehele gebied wordt op natuur-inclusieve wijze ontwikkeld en gebouwd. Bestaand materiaal wordt waar mogelijk hergebruikt en uiteindelijk produceert het gebied meer energie dan dat het gaat gebruiken.

Het eerste deel (Kazernekwartier) wordt ontwikkeld door een aantal partijen: BPD Ontwikkeling B.V., woningcorporatie De Alliantie Ontwikkeling B.V. en een drietal particulieren-/zakelijke initiatieven.

1

2

3

4

5

Toekomst

Een buurtschap bestaande uit 590 woningen en ongeveer 5 hectare bedrijvigheid. Crailo ligt regionaal gezien direct ontsloten aan de A1 en heeft daardoor niet alleen aantrekkingskracht voor 't Gooi, maar ook voor de Metropoolregio Amsterdam. De locatie Crailo vormt een cruciale schakel tussen de natuurgebieden ten zuiden en ten noorden van de A1. Het functioneren van het enkele jaren geleden gerealiseerde ecoduct kan een impuls krijgen door de zuidwestelijke flank van het gebied bij de natuurzone te betrekken. De verwachting is dat de eerste bewoners in 2025 in Crailo gaan wonen.

Meer informatie

www.crailo.nl of mail naar projectbureau@crailo.nl

1

2

3

4

5

Circusterrein

Tijdelijk wonen in Hilversum >>

1

2

3

4

5

Verleden

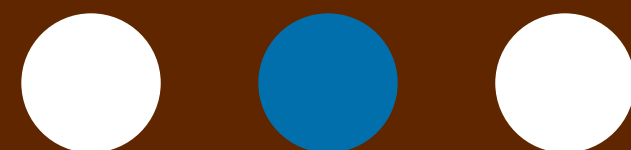
De afgelopen jaren zijn er vele verschillende plannen voor het Circusterrein aan de Diependaalselaan voorbij gekomen. Helaas bleek geen enkel plan haalbaar. De vele kabels en leidingen in de grond maken het een ingewikkelde klus. Daardoor is het terrein al heel lang een kale vlakte. De naam heeft het te danken aan het circus dat elk jaar rond Kerstmis neerstreek op het Circusterrein.

Ondertussen zijn er plannen om het terrein toch te gaan herontwikkelen. Maar omdat dit nog wel even duurt, hebben de gemeente Hilversum, het Rijk en de woningcorporaties een intentieovereenkomst getekend om woningbouw op het Circusterrein in Hilversum te versnellen. Het doel van deze

samenwerking is het op korte termijn realiseren van circa 400 flexwoningen. Vanwege de woningnood is hier grote behoefte aan. Hiermee wordt voorzien in de woonbehoefte van vooral Hilversumse starters en andere Hilversummers die met spoed een woning nodig hebben.

Heden

De gemeenteraad heeft in maart 2024 ingestemd met een voorstel tot investeringen in de benodigde openbare ruimte en nutsvoorzieningen, ten behoeve van de flexwoningen welke door de woningbouwcorporaties worden ontwikkeld, geplaatst en beheerd. Na de zomer van 2024 wordt gestart met het bouwrijp maken van het terrein.

1

2

3

4

5

Toekomst

Hilversum is een stad in het groen. Om dat groen te beschermen, is het belangrijk dat nieuwe bouwinitiatieven altijd binnenstedelijk plaatsvinden. De ruimte is schaars in Hilversum en daarom moeten we de ruimte die we hebben goed benutten. Het Circusterrein is één van de weinige plekken die we hiervoor nog beschikbaar hebben en waar de gemeente ook eigenaar van is. De inzet is om hier een gemengd gebied te maken, waar zowel wonen, werken als maatschappelijke voorzieningen een plek kunnen krijgen.

De flexwoningen blijven maximaal vijftien jaar staan. Ondertussen worden de plannen voor de herontwikkeling van het Circusterrein verder uitgedacht. De flexwoningen worden elders geproduceerd en worden vervolgens naar het Circusterrein vervoerd. De planning is er op gericht dat de bewoners vanaf medio 2025 de sleutel van hun nieuwe huis krijgen.

Meer informatie

bouwenaanhilversum.nl/circusterrein

1

2

3

4

5

Hilversum
Mediastad

1

2

3

4

5

